

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan performanslar sergiledi. ABD'de özel sektör istihdamı Eylül ayında 143 bin kişilik artışla beklentilerin üzerinde gerçekleşti ve iş gücü piyasalarına dair olumlu sinyaller verdi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Thomas Barkin Fed'in faiz indiriminin ekonomik görünümle uyumlu olduğunu ancak bunun enflasyonla mücadelenin bittiğine dair bir işaret olarak algılanmaması gerektiğini bildirdi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan artışla %3,79, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 6 baz puan yükselişle %2,10 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,5 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,3 yükselse de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,2 düşüş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,5 artarken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %0,6 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,2 geriledi ve Bitcoin %0,2 yükselişle 60 bin 908 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün kırılğan bir seyir izledi. Ticaret Bakanlığı Eylül ayı öncü dış ticaret istatistiklerini yayımlarken, dış ticaret açığında yıllık bazda sınırlı bir artış görüldü. Dış ticaret verilerini değerlendiren Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yıllık cari açığın Ağustos'ta yaklaşık 15 milyar dolara gerilemesini, Eylül'de de benzer seviyelerde gerçekleşmesini beklediklerini söyledi. Bakan Şimşek ayrıca kira artışlarının önüne geçmek için yeni sosyal konut projelerinin geliştirileceğini ve vatandaşların konuta erişimini artırmaya yönelik çalışmalar yapılacağını ifade etti. TCMB finansal kesim dışındaki firmaların Temmuz ayı net döviz pozisyonu verilerini yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün gün

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,18 ▼ -0,1%	BİST 100	9.013 ▼ -3,6%
TR 2Y	41,62 ▲ 30 bp	TR 10Y	29,03 ▲ 11 bp
DXY	101,7 ▲ 0,5%	MSCI Dünya	3.686 ▼ -0,2%
Altın (ons, \$)	2.658 ▼ -0,2%	ABD 10Y	3,79 ▲ 4 bp
Brent (varil, \$)	73,9 ▲ 0,5%	TTF (MWh, €)	38,6 ▼ -0,6%
Bitcoin (\$)	60.908 ▲ 0,2%	Karbon (ton, €)	62,6 ▼ -1,6%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
Dolar/Japon Yeni	2,0%
Dolar Endeksi	0,5%
Dolar/Brezilya Reali	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,1%
Euro/Dolar	-0,2%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	-0,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,4%
Dolar/Meksika Pesosu	-1,0%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-4,2%
MSCI Asya Pasifik	1,5%
MSCI GÖÜ	1,3%
MSCI Latin Amerika	0,9%
MSCI Kuzey Amerika	0,0%
MSCI Dünya	-0,2%
MSCI Avrupa	-0,3%
MSCI GÖÜ Avrupa	-1,1%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Eylül	%2,2	%2,5

Kaynak: Thomson Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

sırasıyla %3,6 ve %3,8 düşüyle tamamladı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,3 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahı dünden kalan eğilimlerle karışık bir seyir izliyor. Japonya'nın yeni başbakanı Shigeru Ishiba, ülkesinde ekonominin ilave faiz artışlarına henüz hazır olmadığını ifade etti. Bugün küresel tarafta gelişmiş ülkelerin Eylül ayı nihai hizmet satın alma yöneticileri endeksi (PMI) ile ABD Eylül ayı ISM hizmet PMI verileri yayımlanacak. Yurtiçinde ise Eylül ayı enflasyon rakamları açıklanacak. Ayrıca, TCMB Başkanı Fatih Karahan bugün TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda bir sunum gerçekleştirecek.

Ticaret Bakanlığı Eylül ayı öncü dış ticaret istatistiklerini yayımladı. Buna göre Eylül'de ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %1,8 azalarak 22,0 milyar seviyesinde gerçekleşti. İthalat ise yıllık bazda %1,4 gerileyerek 27,1 milyar dolara indi. Böylece Eylül'de dış ticaret açığı %0,5 sınırlı artış ile 5,1 milyar dolar oldu.

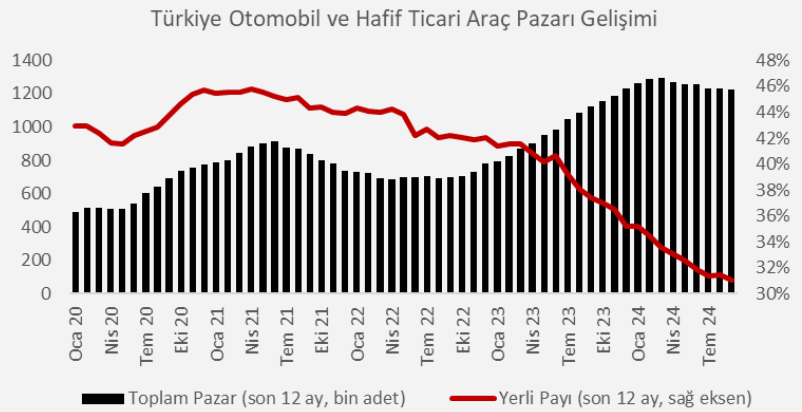
TCMB finansal kesim dışındaki firmaların Temmuz ayı net döviz pozisyonu verilerini yayımladı. Buna göre, bu firmaların bir önceki aya göre döviz cinsi varlıkları 23 milyon dolar artarken, döviz cinsi yükümlülüklerinde yaklaşık 8,0 milyar dolar yükseliş oldu. Böylece toplam döviz açık pozisyonu 113,4 milyar dolardan 121,4 milyar dolara yükseldi. Kısa vadeli döviz fazla pozisyonu 39,5 milyar dolardan 34,3 milyar dolara geriledi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği

(ODMD) Eylül ayına ait verileri açıkladı.

Buna göre, Eylül'de yurt içinde 87.740 adet otomobil ve hafif ticari araç satıldı. Söz konusu rakam geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %9,4 düşüye, son 5 yılın Eylül ayı ortalamasına göre ise %25,8 artışa işaret etti. Yılın ilk 3 çeyreği baz alındığında pazar büyüklüğü %0,9'luk daralma gösterdi. Eylül'de yerli araçların pazar payı %28,5 oldu. Bu dönemde 9.694 adet elektrikli otomobil satılırken, bu araçlar toplam pazarın %13,9'unu oluşturdu. Elektrikli otomobil satışları Eylül'de yıllık bazda %9,1 daraldı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yaptığı açıklamada Türkiye'nin enerjide yeni bir reform ve yatırım dönemine gireceğini ve izin süreçlerinde iyileşmeler yapılacağını söyledi. Yatırımcılar için 80 bin megavatlık kapasite tahsisi yapıldığını belirten Bakan Bayraktar, 2022 yılında 96,5 milyar dolar olan enerji faturasının 2023'te 70 milyar dolar olduğunu ve 2024 için de benzer bir değer beklediklerini ekledi. 2035 yılına yönelik yenilenebilir enerji planının daha detaylı ele alındığı 2035 stratejisinin ise Ekim ayı içerisinde yayımlanacağı açıkladı.

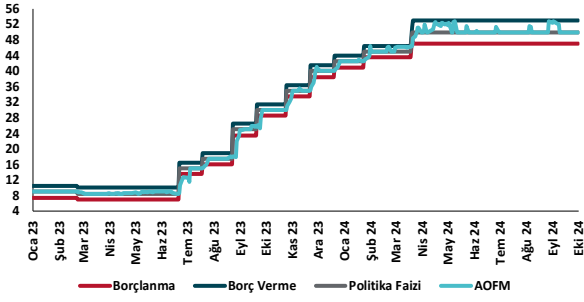
Avrupa Birliği (AB) ormansızlaşma yasasını bir yıl erteleyecek.

Avrupa Komisyonu'nun açıklamasına göre kararın altında AB'nin ticaret ortaklarının artan endişeleri yer alıyor. Birlikteki tüketicilerin ormansızlaşmaya katkı vermesini engellemeyi amaçlayan yasa da ormansızlaşma olan bölgelerde yetişen kahve, kakao, kauçuk, odun ve palmye yağı gibi emtiaların AB'ye giremeyeceği hükmü yer alıyor. Geçtiğimiz hafta Avrupa'daki 27 iş derneği yasanın ertelenmesi için çağrıda bulunmuştu. Brezilya ve Hindistan gibi önde gelen emtia üreticileri ise yasaı korumacı olmak ile suçlamıştı. Öte yandan yeşil gruplar ise erteleme kararını eleştirdi. Çevre, Okyanuslar ve Balıkçılıktan Sorumlu Avrupa Komisyonu eski üyesi Virginijus Sinkevičius kararı iklim değişikliği ile mücadelede geriye atılan bir adım olarak nitelendirdi ve AB'nin iklim taahhütlerinde kredibilitésinin zarar gördüğünü değerlendirdi.

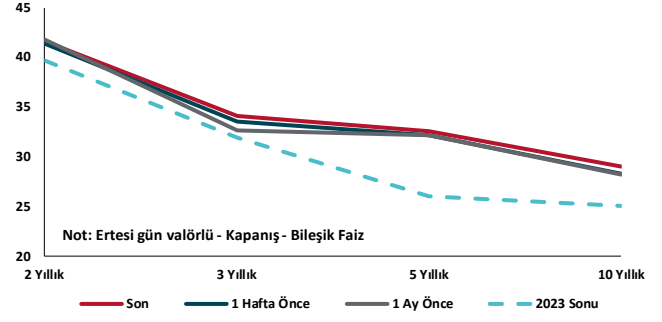
Ülkeler metan taahhütlerini eyleme dönüştürmek için önemli fırsatlara sahip. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) çalışmasına göre Ulusal Katkı Beyanları'nın (NDC) Şubat 2025'te güncellenmesi ve 2030 yılına kadar başarıyla uygulanması ile sera gazı emisyonları ilave 1,2 gigaton karbondioksit eşdeğeri kadar düşebilir. Bu uluslararası havacılık ve nakliyeden kaynaklanan tüm emisyonların ortadan kaldırılmasına eşdeğer. IEA çalışmasında ülkelerin mevcut metan taahhütlerinin tam ve zamanında uygulanması ile metan emisyonlarını 2023-2030 yılları arasında yaklaşık %50 azalacağını vurgularken, mevcut durumda emisyon azaltımının yaklaşık %20 oranında olacağını belirtiyor. IEA ülkelerin azaltımları sağlamak için metan emisyonlarının ölçüm, izleme ve raporlanmasının artırılmasını, denenmiş ve test edilmiş politikaların tanıtılmasını ve sektörel azaltma önlemlerin oluşturulmasını öneriyor.

Kalkınma Gündemi

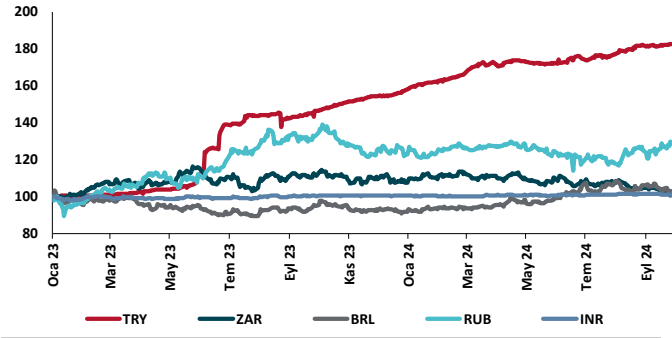
TCMB Faiz Koridoru

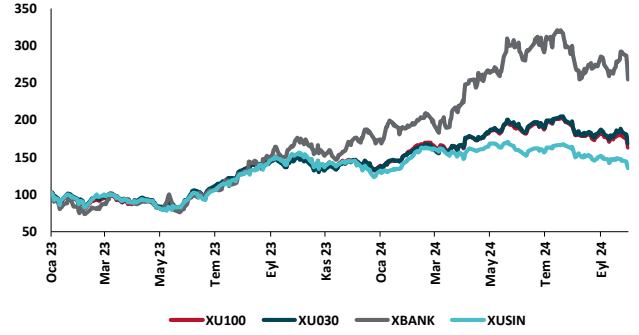
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

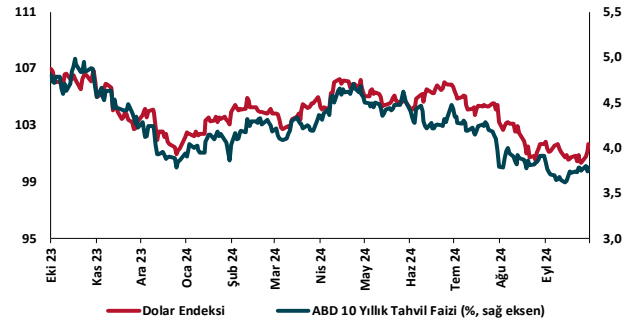
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

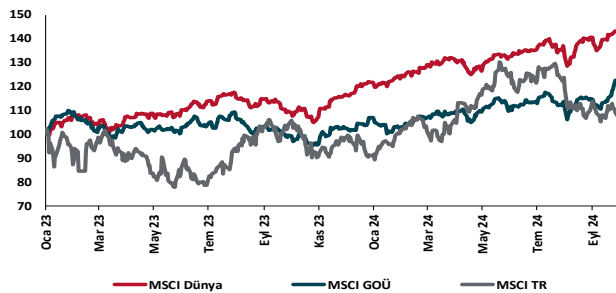
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

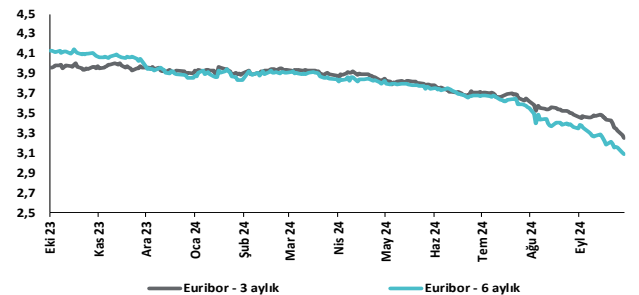
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.